

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1842>

Volume 6 Issue 8, p. 983-996, October 2013

BAYAN BADMİNTONCULARIN BENLİK SAYGISI VE NARSİZM DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ*

*INVESTIGATING THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-ESTEEM AND
NARCISSISM LEVEL OF FEMALE BADMINTON PLAYERS*

Ünsal TAZEGÜL

Abstract

When the narcissistic personality is analysed at literature, it is seen that it is described as person's over favour and admire to himself to his own physical and physiological features. But self-respect is described as person's feeling of himself as valued, active, proud, studious and successful. The aim of this study is to demonstrate the relationship between Female Badminton Players' self-esteem and narcissism level by determining their narcissism and self-esteem. Narcissism personality scale and self-esteem scale are used for gathering data in this study. In the analysis of the data, SPSS 15 program was used. "Kolmogorov-Smirnov" and "Anova- Homogeneity of variances" tests were applied in order to determine if the data are normally distributed. The tests results indicated that the data are normally distributed and homogeny. Descriptive statistic test for analysing the data and Pearson correlation tests for examining the relationship between narcissism and self- esteem are used in the study. At the end of the study, a positive relationship between narcissism and self-esteem are determined. At the end of many research that have been done for self-respect, It has been detected that the self-respect of the peoples who

*Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

have attended in sportive activities are more developed than the self-respect of the people who have not attended in sportive activities. Sport not only make a positive contribution to the self-respect of the person but also plays an important role for decreasing the stress, anxiety, which affect negatively to the mental health of the person and for the personality development, too.

Key Words: Narcissism, self-esteem, Female Badminton Players.

Öz

Literatürde narsistik kişilik kavramı incelendiğinde, bireyin kendi bedensel ve psikolojik özelliklerine aşırı derecede hayran olması ve bireyin kendini aşırı derecede beğenmesi olarak tanımlandığı görülmektedir. Benlik saygısı ise, bireyin kendini gururlu, değerli, gayretli, etkin ve başarılı hissetmesi olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Bayan badmintoncuların narsisizm ve benlik saygı düzeylerini belirleyerek, narsisizm ve benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu çalışmada Narsist kişilik envanteri ve benlik saygısı envanteri, veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde SPSS 15 paket programı kullanılmış olup, Verilerin normal dağılıma sahip olduğunu belirlemek için "Kolmogorov-Smirnov" testi, homojenliğini belirlemek için "Anova-Homogeneity of variance" testi uygulanmış ve verilerin homojen ve normal bir dağılıma sahip olduğu belirlenmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve narsisizm ile benlik saygısı arasındaki ilişkiyi belirlemek için "Pearson Korelasyon" analizi uygulanmıştır. Çalışmanın sonunda, sporcuların narsisizm skorları ve benlik saygıları arasında olumlu yönde orta düzeyde bir ilişki ve sporcuların narsisizm skorları artıkça benlik saygılarında bir artış olduğu belirlenmiştir. Benlik saygısı üzerine yapılan bir çok araştırmanın sonunda, spor etkinliklerine katılan bireylerin benlik saygılarının, spor etkinliklerine katılmayan bireylerden daha fazla gelişmiş olduğu görülmektedir. Spor'un, sadece bireyin benlik saygısının gelişmesine olumlu yönde katkı sağlamakla kalmayıp aynı zamanda bireyin ruh sağlığını olumsuz yönde etkileyen kaygı, stresin azaltılmasında ve kişilik gelişiminde de önemli rolü olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Narsisizm, Benlik Saygısı, Bayan Badminton.

GİRİŞ

Narsistik kişilik kavramının sözlük anlamına bakıldığında, bireyin kendi bedensel ve psikolojik özelliklerine aşırı derecede hayran olması ve bireyin kendini aşırı derecede beğenmesi olarak tanımlandığı görülmektedir (Güney, 1998: 198, Hançerlioğlu, 1993: 258).

Otto Rank narsisizmi, cinsel öz-sevgiyi ifade etmek için kullanmış olsa da, kibir ve kendine hayranlık ile de ilişkilendirmiştir (Atay, 2010; 3).

Sigmund Freud narsisizm terimini ilk kez 1910 yılında yayınladığı "Three Essays On The Theory of Sexuality" isimli makalesinde dipnot olarak kullanmış olup,

narsisizm üzerine ilk önemli çalışmasını ise 1914 yılında yazdığı "On Narcissism: An Introduction" isimli makalesiyle gerçekleştirmiştir (Gülmez,2009;13).

Freud narsisizmi, libidinal yatırımın dış dünyadan çekilerek kişinin kendisine yöneltmesi olarak tanımlamıştır. Freud, birincil ve ikincil narsisizm olmak üzere iki farklı türde narsisizmden söz etmiştir. Birincil narsisizmi, çocuğun libidinal yatırımının dış nesnelere değil, kendi benliğine yöneltildiği ve bütün çocukların geçmek zorunda olduğu özel bir olgunlaşma süreci olarak tanımlamıştır. Freud'a göre birincil narsisizmde libidinal enerji başlangıçtan itibaren benlikte bulunmakta ve objelere yöneltilmemektedir. Bu durumu ise güçlü ve kusursuz olma duygularının eşlik ettiği benlik şişmesi izlemektedir. Freud ikincil narsisizmi ise, sonraki süreçte ilişkilerde yaşanan engellemeler ve düş kırıklıkları sonucu, dış dünyaya yapılmış olan libidinal yatırımın, söz konusu dış nesnelere ve kişilerden geri çekilerek benliğe yöneltmesi olarak açıklamıştır (Gençtan,2004:254).

Mitolojide narsisizmi açıklayan birçok narkissos öyküsü mevcuttur. Mitolojiye göre; "KahinTeiresias, bebek Narkissos'un kendini tanıyamadığı takdirde çok uzun bir hayat süreceği kehanetinde bulunur. Narkissos olgunlaştıkça karşı konulmayacak kadar yakışıklı, sayısız genç aşğını suçluluk duygusu hissetmeksizin reddeden kibirli ve inatçı birine dönüşür. Ameinius adında hor gördüğü bir aşığı, Narkissos tarafından kendisine verilen bir kılıçla intihar eder. Ameinius'un intikam duasına Peri kraliçesi Nemesis cevap verir. Güçlerini kullanarak Narkissos'un aşık olmasını sağlar ancak şöyle bir şartı vardır: "Kimseyi sevemeyen kendisini sevsin". Narkissos bir gün su içmek için nehrin kenarında eğildiğinde, sudaki aksini görür ve ona aşık olur. Geri kalan hayatını ulaşılamayacak bu aşığa hasret çekerek geçirir. Kendisini bu eziyetten sadece ölümün kurtarabileceğine inanan Narkissos göğsüne bir hançer saplayarak hayatına son verir (Rataja,2003;10-11).

Narsistik kişiler(sporcular), kendilerini fiziksel ve ruhsal yönden aşırı beğenen, üstte gören, sürekli beğeni, ilgi ve onay bekleyen, gittikleri her yerde hemen ayrıcalıklı bir ilgi göreceğine ve üstün bir yeri hak ettiğini sanan kişilerdir. Böylesine yoğun narsistik beklentiler içinde hayal kırıklıkları ve incinmelerin de sık olması ise kaçınılmaz bir gerçektir. Narsistik bireyin benlik saygısı, dışarıdan gelecek ilgi, beğeni ve onaylarla beslenmektedir. Söz konusu kişiler eleştiriye dayanamamakta ve sürekli övgü beklemektedirler. Bu nedenle görünüşleri ve davranışları hep bunları elde etmeye yönelik olarak şekillenmektedir. Kendilerini yüceltmek, daha üstün görmek ve göstermek için başkalarını kullandıklarından, arkadaşlıkları yalnız bu yönde çıkar sağlamak içindir. Narsist kişiler başkalarının duygularına, düşüncelerine ve gereksinimlerine karşı empati gösteremediklerinden, ilişkilerinde bencil ve ben merkezci olarak tanınmaktadırlar (Öztürk, 2002: 436).

Narsist sporcular, başarısız oldukları yarışmalarda başarısızlıklarının sebebini hakemin kararlarına, kuralların yanlışlığına, seyirciye, antrenörün vermiş olduğu yanlış taktiğe vb. nedenlere bağlarlar. Yarışmayı kendi hatasından dolayı kaybettiğine inanmazlar (Tazegül, 2011: 170).

Narsistik özelliği gelişmiş olan sporcuların, takım sporlarından çok, bireysel sporlarda başarılı olma olasılığı daha yüksektir (Tazegül,2011: 170).

Literatürde narsisizm tehlikesiz ve patolojik olmak üzere ikiye ayrılır;

1) **Tehlikesiz Narsisizm:** Nesnesi, bireyin (sporcunun) kendi mücadelesi ve uğraşı sonunda ortaya çıkan bir şeydir. Örneğin sporcu çalışarak öğrenmiş olduğu bir hareketten ya da elde etmiş olduğu başarıdan dolayı narsistçe bir övgü duyabilmektedir. Narsisizmin nesnesi kendi çabaları sonucunda ortaya çıktığı için, kendi yapıtlarına kendi başarılarına duyduğu aşırı ilgi hiç durmadan çalışma süresince ve kullandığı malzemelere duyduğu ilgiyle orantılıdır. Tehlikesiz narsisizmi yaratan etkenler bu yüzden kendi kendini denetler (Fromm, 1994: 70).

2) **Patolojik Narsisizm:** Nesnesi, bireyin (sporcunun) var ettiği ya da ürettiği bir şey değil, sahip olduğu bir şeydir. Örnek olarak bedeni, dış görünüşü, zenginliği ve güzelliği verilebilir. Hastalıklı narsistik sporcular başardıkları bir şeyden değil de sahip oldukları bir özelliğten dolayı övünç duyarlar (Fromm,1994:70).

Kohut **Patolojik Narsisizm**, benlik yapısındaki temel kusur olarak tanımlamıştır. Bu temel kusurları; düşük öz saygı, depresyon, ihmal edilmiş derin değersizlik ve reddedilme hissi yaratan savunmacı ve telafi edici yapılar tarafından kliniksel olarak ortaya çıkarılmış bir yanıt ve güven verme açlığı olarak belirtmiştir (Gülmez,2009,33).

DMS-IV tarafından belirtilen Narsistik kişilik bozukluğu kriterleri (Narsistik sporcu belirtileri) aşağıdaki gibidir.

1. Kendisinin çok önemli olduğu duygusunu taşır. (Örn: Başarılarını ve yeteneklerini abartır, yeterli bir başarı göstermeksizin olağanüstü biri olarak bilinmeyi bekler.)

2- Sınırsız başarı, güç, zeka, güzellik ya da kusursuz sevgi fantezileri üzerine kafa yorar.

3- Özel ve eşi bulunmaz biri olduğuna inanır. Özel ya da toplumsal durumu üstün kişilerin (ya da kurumların) kendisini anlayabileceğine ya da onlarla arkadaşlık etmesi gerektiğine inanır.

4- Çok beğenilmek ister.

5- Hak kazandığı duygusu vardır (Kendisinin, özellikle kayırılacak olduğu bir tedavi biçimi uygulanacağı beklentileri ya da beklentilerine göre uyum gösterme).

6- Kişiler arası ilişkilerini kendi çıkarları için kullanır. Kendi amaçlarına ulaşmak için, başkalarının zayıf yanlarını kullanır.

7- Empati kuramaz. Başkalarının duygularını ve ihtiyaçlarını tanıyıp tanımlamada isteksizdir.

8- Çoğu zaman başkalarını kıskanır, ya da başkalarının kendisini kıskandığına inanır.

9- Küstah ve kendini beğenmiş davranışlar ya da tutumlar sergiler (Koroğlu ve Bayraktar, 2007: 92).

En genel anlamıyla benlik saygısı, bireyin kendini gururlu, değerli, gayretli, etkin ve başarılı hissetmesidir. Karmaşık olarak kendini yargılama ve değerlendirme sonucu ortaya çıkan bir histir. Kişinin kendini değerlendirmesiyle vardığı kendiliğini kabullenmesi sonucunda ortaya çıkan beğenmedir. Benlik saygısı, bireyin benliğinin duygusal yanı olup, kişinin kendini değerlendirmesi sonunda ulaştığı benlik kavramını onaylamasından doğan beğeni halidir. Kişinin kendini beğenmesi, kendi benliğine saygı duyması için üstün nitelikli olması gerekmez. En geniş anlamıyla benlik saygısı, kişinin kendini gururlu, değerli, gayretli, etkin ve başarılı hissetmesidir (Özkan,1994;1).

Rosenberg (1965) benlik saygısını, kişinin kendine karşı pozitif veya negatif tavrı olarak ele alır. Kişi kendini birçok insandan daha üstün görebilir, fakat kendine koyduğu standartlara göre ise, yetersiz görebilir. Kişi kendini değerlendirmede olumlu bir tutum içindeyse benlik saygısı yüksek, olumsuz bir tutum içindeyse, benlik saygısı düşük olmaktadır (Akt. Tamer ve ark.2010;655).

Coopersmith'in tanımıyla benlik saygısı, kimlik değerlendirmesini, savunma mekanizmasını ve bu olguların değişik görünümünü içeren, karmaşık bir kavramdır. Coopersmith'e göre benlik saygısı, kişinin tavır ve davranışlarını belirleyen, kendi hakkındaki değerlendirmeleri ve çevresinde etkileşim halinde olduğu insanların anlayışlarıyla etkilenen, bireyin bir iç imajıdır (Coopersmith, 1967).

Yapılan bu çalışmanın amacı, Bayan Badmintoncuların Benlik saygıları ve Narsisizm skorları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Çalışmanın Hipotezi

Hipotez 1. Bayan Badmintoncuların Benlik Saygıları ve Narsisizm skoru arasında bir ilişki vardır. Çalışmanın hipotezi oluştururken Benlik saygısı ve Narsisizm Ölçek özellikleri dikkate alınarak hipotez oluşturulmuştur. Çalışmanın sonunda, hipotez kabul edilmiştir.

MATERYAL ve YÖNTEM

Örnekleme

Çalışmanın örneklemini, İstanbul ve Ankara illerinde badminton sporunu yapan 35 bayan sporcu oluşturmaktadır.

Veri Toplama aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak, Colombiya Üniversitesi'nden Dr. Ames ve arkadaşları tarafından 2006 yılında geliştirilen 16 soruluk Narsistik Kişilik Envanteri (Narcissistic Personality Inventory) kullanılmıştır. Envanterin (NPI) Türkçe formu 2009 yılında Salim Atay tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede envanterin dilsel ve kültürel eşdeğerliliği sağlanmış, gerekli güvenilirlik ve geçerlilik çalışmaları yapılmıştır. Atay'ın pilot uygulamanın ardından gerçekleştirdiği ilk çalışmada ölçeğin Cronbach's Alpha değeri 0,57 olarak belirlenmiştir. Güvenilirlik katsayısının beklenen değerlerin altında bulunması nedeniyle, her faktörün ölçekle korelasyonuna bakılarak olumsuz algılandığı ve ölçeğe katkı sağlamadığı belirlenen dört ifadede revizyona gidilmiştir. Bu değişikliğin ardından yapılan ölçümlerde Cronbach's Alpha değeri 0,652'ye yükselmiştir. NPI'nın İngilizce formunda olduğu gibi, Türkçeleştirilen 16 soruluk ölçekte de sorular, "teşhircilik", "üstünlük", "otorite", "hak iddia etme", "kendine yeterlilik" ve "sömürücülük" olmak üzere 6 faktöre dağılmaktadır (Atay,2009). Narsisizm envanterinden alınabilecek puanlar otorite boyutu 0-2, teşhircilik boyutu 0-3, sömürücülük boyutu 0-3, hak iddia etme boyutu 0-2, kendine yeterlilik boyutu 0-3, üstünlük boyutu 0-3, toplam narsisizm 0-16, arasında puanlar alınmaktadır. Puan yükseldikçe narsisizm düzeyi de yükselmektedir (Atay,2010).

Benlik saygısını ölçmek için Stanley Coopersmith tarafından 1967 yılında geliştirilen benlik saygısı envanteri kullanılmıştır. Türkiye' deki geçerlik ve güvenilirliği Tufan, tarafından yapılmış ve $r = 0.65$ olarak bulunmuştur (Harputlu, 2005).

Verilerin Çözümlemesi

Elde edilen verilerin çözümlemesinde SPSS 15 paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığını öğrenmek için tek örneklem "Kolmogorov-Smirnov" testi kullanılmış ve verilerin normal bir dağılıma sahip olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra verilerin homojen olup olmadığını değerlendirmek için "Anova-Homogeneity of variance" testi uygulanmış ve verilerin homojen olduğu tespit edilmiştir. Bu ilk incelemeden sonra verilerin istatistiksel analizinde parametrik test yönteminin kullanılmasına karar verilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve narsisizm ve benlik saygısı arasındaki ilişkinin yönünü, şiddetini belirlemek için "Pearson Korelasyon" analizi, narsisizm ve benlik saygısı arasındaki neden sonuç ilişkisini ortaya koymak için regresyon analizi uygulanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırma sonucunda ulaşılan bulgular 3 ayrı tablo halinde sunulmuş ve açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 1. Tanımlayıcı istatistik bulguları

	N	MEAN	STD. DEVIATION
Narsisizm	35	8,543	1,945
Benlik Saygısı	35	64,571	9,757

Tablo 1’de, narsisizm ve benlik saygısını gösteren tanımlayıcı istatistik bulguları incelendiğinde, narsisizm ($\bar{x}=8,543\pm 1,945$), benlik saygısı ($\bar{x}=64,571\pm 9,757$) olarak belirlenmiştir.

Tablo 2. Narsisizm ve Benlik saygı arasındaki ilişkiyi gösteren korelasyon analizi

		Benlik Saygısı
Narsisizm	Pearson Correlation	,355
	P	,036*

Tablo 2’de, yapılan korelasyon analizi sonucunda, benlik saygısı ve narsisizm arasında, olumlu yönde bir ilişki belirlenmiştir.

Tablo 3. Narsisizm ve Benlik saygı arasındaki Regresyon analizi

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate		
1	,355 ^a	,126	,100	9,25817		
ANOVA						
Model	Sum of Squares		Mean Square	F	P	
1	Regression	408,021	408,021	4,760	,036 ^b	
	Residual	2828,551	85,714			
Coefficients ^a						
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	P	
	B	Std. Error	Beta			
1	(Constant)	49,360	7,146		6,908	,000
	Narsisizm	1,781	,816	,355	2,182	,036

Tablo 3’de, yapılan Regresyon analizi sonucunda, benlik saygısı ve narsisizm arasında, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

TARTIŞMA

Çalışma kapsamındaki sporcuların benlik saygısını ve narsisizm düzeylerini gösteren tanımlayıcı bulgular incelendiğinde, sporcuların narsisizm ($\bar{x}=8,543\pm 1,945$), benlik saygı düzeyi ($\bar{x}=64,571\pm 9,757$) olarak belirlenmiştir.

Yapılan korelasyon analizi sonucunda, benlik saygısı ve narsisizm skorları arasında olumlu yönde orta düzeyde bir ilişki belirlenmiştir. Sporcuların narsisizm skorları artıkça benlik saygıları artmaktadır. Bu sonuç, benlik saygısı ve narsisizm ölçeğine göre değerlendirildiğinde, ortaya çıkan bu sonucun normal olduğu görülmektedir. Çünkü narsistik kişilik özelliği gelişen bireyler, aşırı derecede

kendilerine güvenmektedirler. Benlik saygısı ise, bireyin kendinden gurur duyması ve kendini değerli hissetmesi olarak tanımlanır. Dolayısıyla narsist bireylerin benlik saygılarının aşırı derecede gelişmiş olması doğaldır. Ayrıca çalışmanın sonunda narsisizm ve benlik saygısı arasında olumlu yönde bir ilişkinin çıkması ölçek özelliklerini doğrulamaktadır.

Yapılan literatür taramasında, çalışmanın verileriyle paralellik gösteren çalışmalarla karşılaşılmıştır.

Tazegül, (2013a)'te, Halter branşındaki sporcuların narsisizm düzeyini (7,283±2,786), boks branşındaki sporcuların narsisizm düzeyini (7,216±2,584) olarak belirlemiştir. Tazegül, (2013b)'te boksörlerin narsisizm ve motivasyon yönelimleri arasında olumlu bir ilişki belirlemiştir. Araştırmacı bu sonucu ölçek özelliklerine göre değerlendirdiğinde bu sonucun ölçek özelliklerini doğruladığını iddia etmektedir. Çünkü narsist sporcular daima ön planda olmak, yeteneklerini göstererek kendilerini kanıtlamak isterler, dolayısıyla motivasyonları daima yüksektir. Tazegül ve ark.(2013c)'te, güreşçilerin narsisizm düzeyini (6,707±2,775) olarak belirlemiştir. Tazegül (2011), grekoromen güreşçilerin narsisizm düzeylerini (6,750±2,777) olarak bulmuştur. Tazegül (2013a) 'te, grekoromen güreşçilerin spor yaşları ile narsisizm skorları arasında olumlu yönde bir ilişki belirlemiştir. Tazegül (2012), spor yaşı 4-5 ile 6-8 arasında olan serbest güreşçilerin narsisizm düzeylerini karşılaştırmış ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulmuştur. Tazegül ve Soykan (2013d)' te yaptıkları çalışmada, 16 yaş gurubundaki sporcuları narsisizm skorlarının 17 ve 18 yaş gurubundaki sporculardan daha fazla olduğunu ve spor yaşı 8 ve üzerinde olan sporcuların narsisizm skorlarının spor yaşı 8 den küçük olan sporculardan daha fazla olduğunu belirlemişlerdir.

Elman ve ark. (2003)' te yaptıkları çalışmada, futbolcuların narsisizm düzeylerinin 19.4, basketbol ve rugby branşlarındaki sporcuların narsisizm düzeylerinin 17.8 ve sporcu olmayan bireylerin narsisizm düzeylerini 15.2 olarak belirlemişlerdir. Sporcuların sporcu olmayan bireylerden daha fazla narsistik olmasının en büyük nedeni, sporcuların estetik ve güzel bir fiziğe sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Sohrabi ve arkadaşları (2011) rakiple temassız spor (boks ve karate) ile rakiple temassız (yüzme, jimnastik) spor branşındaki sporcuların narsisizm düzeylerini karşılaştırmış ve istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farklılık bulmuşlardır. Arthur ve ark. (2011), antrenörlerin narsisizm düzeyini 13.37 olarak bulmuştur. Tschanz ve ark. (1998), erkeklerin kadınlardan daha fazla narsist olduklarını bildirmiştir. Tammy ve ark (2007), erkeklerin bayanlardan daha narsist olduklarını bulmuştur. Sporcuların sporcu olmayan bireylerden daha fazla narsist olmasının en büyük nedeni, sporcuların estetik ve güzel bir fiziğe sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Kamal ve arkadaşları (1995), yaptıkları çalışmada, sporcuların benlik saygılarının sporcu olmayanlardan daha yüksek olduğunu bulmuştur (Gencer ve İlhan). Özgeylanı (1993), çalışmasında, sporcu olanların ve olmayanların benlik saygısını karşılaştırmış ve sporcuların benlik saygısının daha yüksek olduğunu bulmuştur (Yegül,1999). Vincent (1976), sporcuların sporcu

olmayanlardan daha yüksek benlik puanına sahip olduklarını belirtmiştir. Hawkins ve Gruber (1982), liseli erkek öğrencilerin benlik kavramlarının beyzbol sezonundaki dersler sonucunda arttığını bulmuşlardır. Salokun (1990) Schumaker ve arkadaşları (1986), Tennessee Benlik Kavramı Envanterini kullanarak sporcu olan ve olmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulmuşlardır. Guyot ve ark. (1981) spor etkinliklerine katılan erkeklerin benlik saygı skorunun, sporcu olmayanlardan daha yüksek olduğunu bulmuşlardır. Jasnoski ve arkadaşlarına (1981)' de, fiziksel etkinlik programına katılımın kişinin benlik kavramını değiştirdiğini iddia etmişlerdir. Jasnoski (1981), benlik kavramındaki bu değişimin fiziksel aktivite ile ilişkili olan grup katılımı, kabul görme gibi kişisel ya da sosyal etmenlerden kaynaklandığını belirtmiştir. Bunun sonucu olarak; sporcu olan ve olmayanların sosyal kabul puanları arasındaki fark, fiziksel etkinlik programının bu özelliğinden kaynaklanabilir. Sportif faaliyetlere katılım kişiye takım ve grup aktiviteleri ile başkaları tarafından ihtiyaç duyulma, istenme ve kabul edilme fırsatı sağlar. Sporcu olan ve olmayanların sosyal kabul puanları arasındaki farkın nedenlerinden biri de bu sayılabilir. Buna ek olarak, sporun sosyal bir kurum özelliği taşıması, kişinin kendini iyi hissetmesini ve kişisel özelliklerini geliştirebilecek birçok becerinin öğrenilmesini sağlar. Beden eğitimi ve spor programları öğrenci, arkadaş, öğretmen veya antrenör arasındaki iletişim ile karakterize olur. Bunun sonucu olarak da bu işleyiş, kişinin sosyal yapısının ve benlik kavramının gelişmesinde önemli rol oynar (Aşçı ve ark,1993). Kumar ve Thakur (1985), takım sporu yapan sporcuların benlik puanlarını, sosyal benlikte yüksek bulurlarken, bireysel sporla uğraşan sporcuların ise benlik puanlarının kişisel benlikte yüksek olduğunu bulmuşlardır(akt. Aşçı ve ark. 1993). Hawkins ve Gruber (1982), liseli erkek öğrencilerin benlik saygılarının beyzbol sezonundaki dersler sonucunda arttığını bulmuşlardır. Gün (2006), spor yapan bireylerin benlik saygılarının spor yapmayanlara göre daha fazla gelişmiş olduğunu bulmuştur.

SONUÇ

Çalışmanın sonunda, sporcuların narsisizm skorları ve benlik saygıları arasında olumlu bir yönde orta düzeyde bir ilişki ve sporcuların narsisizm skorları artıka benlik saygılarında bir artış olduğu belirlenmiştir. Literatürde sporcularda benlik saygısı üzerine yapılmış çok sayıda çalışmayla karşılaşırken, günümüzde popüler bir araştırma konusu olan narsisizm hakkında çok az sayıda çalışma yapıldığı görülmüş ve yapılan çalışmaların çoğunluğunun yurtdışında yapıldığı belirlenmiştir. Narsisizm ve benlik saygısı arasındaki ilişkiyi ortaya koyan bu çalışmanın, literatüre büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Benlik saygısı üzerine yapılan birçok araştırmanın sonunda, spor etkinliklerine katılan bireylerin benlik saygılarının, spor etkinliklerine katılmayan bireylerden daha fazla gelişmiş olduğu görülmektedir. Spor sadece bireyin benlik saygısının gelişmesine olumlu yönde katkı sağlamakla kalmayıp aynı zamanda bireyin ruh sağlığını olumsuz

yönde etkileyen kaygı, stresin azaltılmasında ve kişilik gelişiminde de önemli rol almaktadır. Bu da sporun sağlıklı bir toplum oluşturmada ve toplumun gelişmesinde oynamış olduğu önemli rolü göstermektedir.

(Pangrazi, 1982), Spor da, insan için bir yaşantıdır. Spor yaşantısı olumlu ve olumsuz bir benliğin gelişmesi için insanlara değişik olanaklar sağlamaktadır.

Küba yönetimi 1967'de sporun, "eğitiminin, kültürün, sağlığın, mutluluğun halkın ve yeni bir toplumun gelişmesinin ayrılmaz bir parçası" olarak düşünülmesi gerektiğini duyurmuştur (Lasch, 2006). Gelişmiş ülkelerin sosyal yapıları incelendiğinde, bu ülkelerde sporun bir yaşam biçimi olduğu görülmektedir (Fişek 1980).

KAYNAKÇA

- ARTHUR, A. C., WOODMAN, T., ONG, W. C., HARDY, L. & NTOUMANİS, N. (2011). The Role of Athlete Narcissism in Moderating the Relationship Between Coaches' Transformational Leader Behaviors and Athlete Motivation. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 33, 3-19.
- AŞÇI, F.H, GÖKMEN, H., TİRYAKİ ,G & ÖNER U(1993). Liseli Erkek Sporcuların ve Sporcu Olmayanların Benlik Kavramları *SBD*, (4) 1,34-43.
- ATAY, S. (2009). Narsist Kişilik Envanterinin Türkçeye Standardizasyonu. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 11/1, 181-196.
- ATAY, S. (2010). *Çalışan Narsist*,1. Baskı. Namar Yayınları: İstanbul.
- COOPERSMİTH, S. (1967). *The Antecedents of Self-Esteem*, Freeman, San Francisco.
- ELMAN, F. W. & MCKELVİE, J.S. (2003). Narcissism in Football Players: Stereotype or Reality. *Athletich insightthe online journal of sport psychology*, 5/1, 38-46.
- FİŞEK, K. (1980). *Türkiye' de ve dünyada spor yönetimi*. S.B.F. Basın Yayın Yüksek Okulu: Ankara.
- LASCH, C. (2006). *Narsisizm Kültürü*. Bilim ve Sanat: Ankara.
- FROMM, E. (1994). *Sevginin ve Şiddetin Kaynağı*,6.Baskı, (Çev: Y.salman,N.İçten). Payel Yayınları: İstanbul.
- GENCER E & İLHAN E.L (2012) Examining Badminton Athletes' Self-Esteem *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi* 6(1), 94-101.
- GÜLMEZ, N. (2009). *Narsistik Liderlik*. Yayınlanmış yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- GENÇTAN, E. (2004). *Psikodinamik Psikiyatri ve Normal dışı Davranışlar*, 17. Basım. Yayıncılık Ltd: İstanbul.
- GÜNEY, S. (1998). *Davranış Bilimler ve Yönetim Psikolojisi Terimler Sözlüğü*. Özel Basım: Ankara.

- GYOT, G.W., FAÏRCHILD, L & HILL M. (1981). "Physical Fitness, Sport Participation, Body Build, and Self-Concept of Elementary School Children", *International Journal of Sport Psychology*, 12, 105-6.
- HANÇERLİOĞLU, O. (1993). *Ruhbilim Sözlüğü*. 2. baskı. İstanbul: Remzi kitap evi.
- HAWKINS, D.B. & GRUBER, J.J. (1982). "Little League Baseball and Player's Self-Esteem", *Perceptual and Motor Skills*, 55, 1335-1340.
- HARPUTLU, D. (2005). *Kadın Mahkumlarda Benlik Saygısı ve Kendi Kendine Meme Muayenesi İlişkisi*. Yüksek Lisans Tezi , Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı Programı, İzmir.
- JASNOSKI, M.L., Holmes, D.S., SOLOMON, S. & AGUIAR, C. 1981 Exercise Changes in Aerobic Capacity and Changes in Self- MPerceptions :An Experimental Investigation, *Journal of Research In Personality*, 15,460-466.
- KARADEMİR, T., DÖŞYILMAZ, E., ÇOBAN, B & KAFKAS, M.E (2010) Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Özel Yetenek Sınavına Katılan Öğrencilerde Benlik Saygısı ve Duygusal Zeka, *Kastamonu Eğitim Dergisi*,18 (2), 653-674.
- KAMAL, A.F., BLAIS, C., KELLY, P. & EXTRANT, K.,(1995). *Self- Esteem Attributional Components of Athletes versus Nonathletes*. International. *Journal of Sport Psychology*, 26:2, 189-195.
- KÖROĞLU, E & BAYRAKTAR, S.(2007). *Kişilik Bozuklukları*, 1. Basım, Ankara: HYB Basım Yayın, s.93, Ankara,
- ÖZGEYLANI, H.F., (1993). *Lise düzeyindeki erkek sporcuların ve sporcu olmayanların benlik kavramları ve beden imgeleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
- ÖZKAN, İ.(1994). Benlik Saygısını Etkileyen Etkenler, *Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi*, 3, 4-9.
- PANGRAZI R, (1982). Physical Education, Self-Concept and Achievement. *Journal of Physical Education Recreation and Dance*, I, 16-18.
- PORCERELLI, H.J. & SANDLER, A.B. (1995). Narcissism and Empathy in Steroid Users. *Am J Psychiatry* , 152, 1672-1674.
- RATAJ, D. M. (2003). *Changes in Pathological Npoarcissism from Middle to Older Adulthood*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Evanston: Northwestern University, Clinical Psychology.
- ROSENBERG, M. (1965). "Society and Adolescent Self-İmage, Princeton, New Jersey: Prin- ceton University Press

- SALOKUN, S.O. (1990). Comparison of Nigerian High School Male Athletes and Non-Athletes on Self-Concept, *Perceptual and Motor Skills*, 70, 865-866
- SCHUMAKER, J.F., LINWOOD, S & JACEY, W. (1986)."Self-Concept, Academic Achievement and Athletic Participation", *Perceptual and Motor Skills*, 62,387,390.
- SOHRABİ, F., ATASHAK, S & ALİLOO, M.M. (2011). Psychological Profile of Athletes in Contact and Non-Contact Sports, *Middle-East Journal of Scientific Research*. 9 (5), 638-644.
- TAMMY, B.D., THOMPSON, A., BARRY, T.C., LOCHMAN, E.J., ADLER, K & HİLL, K. (2007). The Importance of Narcissism in Predicting Proactive and Reactive Aggression in Moderately to Highly Aggressive Children.*Aggressive Behavior.*, 33, 185–197.
- TSCHANZ, T. B., MORF, C.C & TURNER, W.C. (1998). Gender differences in the structure of narcissism: A multi-sample analyses of the narcissistic personality inventory. *Sex Roles*, 38, 863–870.
- TAZEGÜL, Ü. (2011). Comparison of narcissisms Level of athletes in some branches. *International Journal of Sport Studies*, 1 (4), 168-179.
- TAZEGÜL, Ü. (2012). Bireysel Sportlardaki Sporcuların Narsisizm Düzeylerinin Sosyo Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılması. *2ND International Social Sciences in Physical Education and Sport Congress*, May 31- June 2, Ankara /Turkey.
- TAZEGÜL, Ü. (2013a). Farklı Branştaki Sporcuların Narsisizm Düzeyleri ile Sosyo-Demografik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 23-32.
- TAZEGÜL, Ü. (2013b). Boksörlerin Motivasyon Yönelimleri ve Narsisizm Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *The Journal of Academic Social Science Studies*, Volume 6 Issue 5, p. 679-691.
- TAZEGÜL, Ü., SOYKAN, A & SANCAKLI, H. (2013c). Investigating the relationship between narcissism and motivation level of wrestlers, *Global Advanced Research Journal of History, Political Science and International Relations* Vo 2(2), 027-033.
- TAZEGÜL, Ü& SOYKAN, A (2013d). The Comparision of Narcissism Levels of Theathletes at Individual Sports According to Their Socio-Demographic Features, *American International Journal of Contemporary Research* Vol. 3 No.7, 128-133.
- VİNCENT, M.F. (1976). "Comparison of Self-Concepts of College Women: Athletes and Physi- cal Education Majors". *Research Quarterly*, 47, 218-225.
- WALLACE, H M &BAUMEİSTER R, F .(2002). "The Performence of Narcissists Rises and Falls With Percieved OpportAunity For Glory", *Journal of Personality and Social Psychology*, 82 (5), 819- 834.

YEGÜL İ B. (1999) *Liseli Erkek Sporcular ile Sporcu Olmayan Bireylerin Benlik Saygısı ve Atletik Yeterlik Puanlarının Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

EKLER

Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği (CBSÖ)

	Benim Gibi	Benim gibi değil
Çevremde olup bitenlerden genellikle rahatsız olmam		
Başkalarının önünde konuşmak bana zor gelir		
Eğer elimde olsaydı kendimdeki pek çok şeyi değiştirmek isterdim		
Karar vermede fazla zorluk çekmem		
İnsanlar benimle olmakla hoşlanır		
Evde kolayca moralim bozulur		
Yeni şeylere kolay alışmam		
Yaşıtlarım arasında sevilen bir kişiyim		
Ailem genellikle duygularıma önem verir		
Başkalarının söylediğini kolaylıkla kabul ederim		
Ailem benden çok şey bekler		
Benim yerimde olmak oldukça zordur		
Hayatımın karmakarışık olduğuna inanıyorum		
Genellikle başkaları düşüncelerimi kabul eder		
Kendimi yetersiz buluyorum		
Sık sık evden kaçmayı düşünüyorum		
Yaptığım işten çoğunlukla memnun olmam		
Başkaları kadar güzel/yakışıklı değilim		
Söylenecek sözüm varsa söylemekten kaçınmam		
Ailem benim duygularımı anlar		
Çok sevilen bir kimse değilim		
Genellikle ailemin beni dışladığını hissediyorum		
Yaptığım şeyler genellikle cesaretimi kırar		
Sık sık keşke başka biri olsam diye düşünürüm		
Güvenilir bir kişi olmadığımı düşünüyorum		

Narsist Kişilik Ölçeği

1	a.	İnsanlar bana iltifat ettiklerinde bazen utanırım.
	b.	İyi biri olduğumu biliyorum, çünkü herkes böyle söyler.
2	a.	Kalabalık içinde herkesten biri olmayı tercih ederim.
	b.	İlgi merkezi olmayı severim.
3	a.	Pek çok insandan ne daha iyi ne de daha kötüyüm.
	b.	Özel biri olduğumu düşünüyorum.
4	a.	İnsanlar üzerinde otorite kurmaktan hoşlanırım.
	b.	Emirlere uymaktan rahatsız olmam.
5	a.	İnsanları kolayca manipüle ederim.
	b.	İnsanları manipüle ettiğimi fark ettiğimde rahatsız olurum.
6	a.	Layık olduğum saygıyı elde etme konusunda ısrarcıyım.
	b.	Hak ettiğim saygıyı genellikle görürüm.
7	a.	Gösterişten kaçınırım.
	b.	Genellikle fırsatını bulduğumda şov yaparım.
8	a.	Her zaman ne yaptığımı bilirim
	b.	Bazen yaptığım şeylerden emin değilim
9	a.	Bazen iyi hikaye anlatırım.
	b.	Herkes hikayelerimi dinlemekten hoşlanır.
10	a.	İnsanlardan çok şey beklerim.
	b.	Başkaları için bir şeyler yapmaktan hoşlanırım.
11	a.	İlgi merkezi olmaktan hoşlanırım.
	b.	İlgi merkezi olmak beni rahatsız eder.
12	a.	Otorite olmanın benim için pek bir anlamı yoktur.
	b.	İnsanlar daima otoritemi kabul ediyor görünürler.
13	a.	Önemli bir insan olacağım.
	b.	Başarılı olmayı umuyorum.
14	a.	İnsanlar söylediklerimin bazılarına inanır.
	b.	İnsanları istediğim her şeye inandırabilirim.
15	a.	Kendi kendime yeterim.
	b.	Başkalarından öğrenebileceğim çok şey var.
16	a.	Herkes gibi biriyim.
	b.	Sıra dışı biriyim.